

PREEK DOOR DE WEEK+ n.a.v. zondag 24 maart 2024

Prediker: Remy Splinter

Preekserie: Jullie zullen Mijn getuigen zijn

Titel: De kracht van bemoediging

Bijbelgedeelte: Handelingen 11:19-30 (NBV21)

11¹⁹ De leerlingen die verdreven waren als gevolg van de onderdrukking die na de dood van Stefanus was begonnen, trokken naar Fenicië, Cyprus en Antiochië, maar verkondigden Gods boodschap uitsluitend aan de Joden. ²⁰ Enkele Cyprioten en Cyreneërs onder hen, die naar Antiochië waren gereisd, maakten daar echter ook de Griekse bevolking bekend met het Evangelie van de Heer Jezus. ²¹ De hand van de Heer steunde hen, zodat veel mensen tot geloof kwamen en zich bekeerden tot de Heer. ²² Het nieuws over hun optreden bereikte de gemeente in Jeruzalem, waar men besloot Barnabas naar Antiochië te zenden. ²³ Toen hij daar was aangekomen en zag wat God in zijn goedgunstigheid had bewerkt, verheugde hij zich en spoorde hij iedereen aan om standvastig te zijn en trouw te blijven aan de Heer. ²⁴ Hij was een voortreffelijk en diepgelovig man, die vervuld was van de Heilige Geest. Een groot aantal mensen werd voor de Heer gewonnen. ²⁵ Hierna vertrok Barnabas naar Tarsus om Saulus te zoeken, ²⁶ en toen hij hem gevonden had, nam hij hem mee naar Antiochië. Een heel jaar lang kwamen ze met de gemeente daar bijeen en gaven ze onderricht aan tal van mensen. Het was in Antiochië dat de leerlingen voor het eerst christenen werden genoemd. ²⁷ In diezelfde tijd kwamen er vanuit Jeruzalem profeten naar Antiochië. ²⁸ Een van hen, die Agabus heette, voorspelde door de Geest dat de wereld door een grote hongersnood zou worden getroffen, iets dat tijdens de regering van Claudius inderdaad gebeurd is. ²⁹ De leerlingen besloten dat de broeders en zusters in Judea ondersteund moesten worden. Ze droegen elk naar vermogen bij ³⁰ en lieten hun gift door Barnabas en Saulus naar de oudsten brengen.

Bijzonderheden:

De elfde preek in onze preekserie over Handelingen.

Palmzondag, de laatste week voor Pasen. Met Goede Vrijdagdiensten op donderdagmorgen en vrijdagavond. Op Paaszondag diensten om 9:00 uur en 11:00 uur.

Vorige week woensdag hadden we onze gemeente-avond met jaarvergadering. (nog terug te kijken via de link in de Weekinfo)

Beste kringleden, broeders en zusters in de Heer,

Bemoedigen, dat is niet een gave voor een aparte bediening maar fundamenteel voor iedere christen; het is de houding in al onze contacten en in al onze bedieningen. En het heeft verschillende betekenissen en mogelijkheden. Maar in alles is bemoedigen, zoals de titel van de dienst aangaf, een kracht. Een kracht om te ontvangen en uit te delen.

Een heel bemoedigende tijd samen toegewenst!

Een hartelijke groet van het PddW(+) team

MOGELIJKE AANVULLENDE BIJBELLEZINGEN

Kies vóór de kringbijeekkomst welke je daarvan wilt lezen.

Handelingen 4:36-37, Handelingen 8:3-4, Handelingen 9:26-31, Genesis 50:20, Handelingen 13:2-4, 1 Johannes 2:1-2, Deuteronomium 31:6-8, Efeziërs 4:29, Spreuken 18:21, Matteüs 25:34-36, Matteüs 28:19-20, Galaten 5:22-23.

ENKELE OPMERKINGEN

Naast Petrus en Paulus is Barnabas de apostel die het meest genoemd wordt in het Bijbelboek Handelingen. Toch horen we niet veel over hem. Zijn oorspronkelijke naam is Josef en hij was een Jood afkomstig van Cyprus. Maar hij kreeg de naam Barnabas wat in onze taal 'zoon van de vertroosting' betekent (Handelingen 4:36). Je zou het ook kunnen vertalen met bemoediging. Het was deze bemoediger die vanuit Jeruzalem gestuurd werd naar Antiochië om te zien hoe de gemeente daar werd uitgebreid, ook door mensen vanuit de niet-Joodse Griekse bevolking.

1. Wat is een bemoediger?

Het antwoord zit in de betekenis van de naam van Barnabas: zoon van vertroosting. Als jou wordt gevraagd wie jou op een cruciaal moment in je leven heeft bemoedigd, aan wie moet je dan denken? Als we het aan Paulus zouden vragen, dan had hij ongetwijfeld de naam van Barnabas genoemd. In Handelingen 9:26-28 lezen we hoe (toen nog) Saulus gevreesd werd door de apostelen in Jeruzalem. Het was Barnabas die hem onder zijn hoede nam. Hij kon verder kijken dan zijn verleden en zag de potentie van wat hij kon worden. Toen Barnabas in Antiochië was moest hij dan ook aan hem denken. Hij herinnerde zich hoe Saul vrijmoedig de naam van Jezus had verkondigd in Damascus. Hij zocht hem op in Tarsus en nam hem op sleeptouw om samen deze nieuwe gemeente in Antiochië voor een jaar lang te onderwijzen. In hoeverre kijken wij nog zo naar mensen, niet naar wat ze zijn, maar naar wat ze zouden kunnen worden?

Zo gaat bemoedigen veel verder dan alleen schouderklopje, een bloemetje of een kaartje voor iemand. Maar de Britse Anglicaanse priester Samuel Wells zegt dat het belangrijkste woordje in de Bijbel niet 'voor' is, maar 'bij'. We kunnen namelijk heel veel dingen voor anderen doen. We koken voor iemand, we kopen een cadeau voor iemand, we schrijven een kaart voor iemand. Maar op een of andere manier raken deze dingen het hart van het probleem niet. Als je bijvoorbeeld gasten ontvangt en je slooft je uit voor hen door de hele tijd in keuken te staan, maar dat gesprek met deze mensen om wie je geeft is er vervolgens niet van gekomen. Hij zegt dan ook: *"'Voor' is een prachtig woord, maar het heft de onvrede niet op, het overbrugt geen misverstanden, het lost vervreemding niet op, het haalt mensen niet uit hun isolement."* Zo maakt God de wereld ook niet in orde voor ons, maar dat doet Hij om bij ons te zijn. Je kunt namelijk dingen voor iemand anders doen zonder echt ruimte te maken voor die ander. Maar als je bij die ander moet zijn, dan investeer je in de relatie. Dan is jouw aanwezigheid het cadeau die het isolement en de eenzaamheid van de ander opheft. Bemoedigen betekent dus niet alleen dingen voor mensen doen (hoe goed dat ook kan zijn), maar vooral simpelweg bij mensen zijn in de naam van Jezus.

Zo kwam Barnabas niet naar Antiochië om iets voor hen te doen, maar om bij hen te zijn en hen aan te sporen. Dit woord voor aansporen, wat hier gebruikt wordt in vers 23 dat is hetzelfde woord dat we teruglezen in de betekenis van zijn naam 'zoon van vertroosting' namelijk het Griekse woord: *parakaleo*. Een woord rijk aan betekenis dat op veel verschillende manieren vertaald kan worden. Aan de ene kant heeft het een zachte betekenis: vertroosten, aanmoedigen, vooruit helpen. Maar aan de andere kant heeft het ook een sterke betekenis: aansporen, een dringend verzoek doen,

terechtwijzen. Het is aansluiten bij waar mensen zijn om ze vervolgens verder te kunnen brengen. Bemoedigen heeft dus een harde en een zachte kant. Soms moet je naast iemand staan om begrip te tonen en op een ander moment moet je tegenover iemand kunnen staan om te confronteren. Je hebt niet alleen mensen nodig die je liefdevol bevestigen in alles wat je doet en je nooit tegen durven te spreken. Aan de andere kant ook niet mensen die alleen maar ongeduldig met je zijn en je meteen bekritisieren als je iets fout doet. We hebben mensen als Barnabas nodig in ons leven die deze balans tussen liefde en waarheid kunnen bewaren.

2. Waarom zou je een bemoediger moeten worden?

Misschien denk je: mooi dat hij een bemoediger was, maar dat past niet zo bij mij. Maar de houding van Barnabas gaat verder dan alleen zijn persoonlijkheid. We lezen niet alleen dat hij voortreffelijk en diepgelovig is, maar dat hij vervuld is van de Heilige Geest. Dit stelt hem in staat om anderen te bemoedigen. Het is dan ook niet een aparte gave van bemoediging, maar dit is fundamenteel voor iedere christen! Bemoedigen is dus niet een aparte bediening. Om een metafoor te gebruiken; het is niet een onderdeel van de maaltijd, een losse aardappel of een doperwt, maar het is als zout wat over heel de maaltijd is uitgestrooid. Dit is hoe we met elkaar omgaan, dit is de houding in al onze contacten en in al onze bedieningen. En er is veel behoefte aan bemoediging. Denk alleen al aan mensen die te maken hebben met lijden, pijn en verdriet, dat willen we graag verzachten of wegnemen. Maar de bemoedigingen van Barnabas lijken meer gericht te zijn op geestelijke groei, niet óm maar dóór het lijden heen. Het ging hem namelijk niet om mensen enkel en alleen bij te staan, maar om de opbouw van de gemeente van Jezus.

Het ontstaan van deze gemeente is namelijk een direct gevolg van de vervolging van de kerk (vers 19). Waar de satan denkt de groei van de gemeente de kop in te drukken, daar groeit het juist des te harder. Hier leren we iets uit over hoe God door lijden heen tot zijn doel kan komen, hoe hij het kwaad van mensen ten goede kan keren. Wij proberen het juist zo gemakkelijk mogelijk te maken in de kerk en alle oneffenheden weg te poetsen zodat mensen niet meer hoeven te worstelen. Andrew Root in zijn boek *When Church Stops Working* kaart aan dat de kerk (in het Westen) al zo'n 50 jaar de gevolgen van de secularisering probeert tegen te gaan door middel van meer geld, meer invloed, meer mensen binnen proberen te halen op creatieve manieren. Maar ook dit heeft de leegloop van de kerk uiteindelijk niet tegengehouden. Hij licht toe dat innovatie ten diepste een seculiere oplossing is voor het secularisatieprobleem. Het is een wereldse manier van denken waar de mens het wel even oplost en we niet meer biddend kunnen wachten en verwachten dat de Heer ingrijpt. Wij denken heel goed te weten hoe de kerk groeit en hoe mensen groeien. Maar de kerk groeit al eeuwenlang en het enige wat daarvoor nodig is, dat is de Heilige Geest en een groepje mensen, dat is alles. We moeten een bemoediger worden om aan te sluiten bij wat God aan het doen is in mensenlevens. Zoals de hand van de Heer achter de groei van deze gemeente zat en Barnabas zag de genade van de Heer en verheugde zich erover.

En Barnabas en Paulus bleven niet voor een week, maar een jaar lang, omdat discipelschap geen 'quick fix' is, maar een lang proces. Dr. Janet Hagberg en Robert Guelich hebben onderzoek gedaan naar geestelijke groei onder christenen. Zij ontwikkelde een theorie waar ze zes fasen herkenden waar je doorheen kunt gaan. De eerste drie fasen zijn tot geloof komen, dingen leren over God en dingen gaan doen voor God. Ze ontdekten dat veel mensen niet verder komen dan fase 3. Mensen lopen vaak tegen een muur aan. Daarmee bedoelen ze een pijn waar je niet omheen kan. De dingen die altijd werkten, die werken nu niet meer en je begint je af te vragen of 'dit alles is'. Je loopt tegen jezelf aan en wordt geconfronteerd met je eigen pijn en je eigen zonden. Het vraagt een eerlijke zoektocht waar je jezelf in de spiegel durft aan te kijken en de Heilige Geest dichtbij durft te laten komen om je te helpen om samen door die pijn heen te gaan. We hebben bemoedigers nodig om je

door dit soort fases de weg te wijzen in waarheid en liefde. Dat is de kerk op zijn best: een gemeenschap waarin we elkaar helpen om dieper te wortelen in Christus.

3. Hoe word je een bemoediger?

De enige manier waardoor je zelf een bemoediger kan worden is door de kracht van de Heilige Geest. Dit is wat Barnabas in staat stelde om richting en onderwijs te geven aan zo'n diverse groep. Ik kan me voorstellen dat het niet altijd gemakkelijk is geweest voor Barnabas en Saulus, want ze hadden te maken met een hele multi-etnische groep mensen die allemaal pas tot geloof waren gekomen en allemaal wat anders nodig hadden (zie de diversiteit in Handelingen 13:1). En omdat er nu zoveel niet-Joden tot geloof kwamen in de stad, konden ze deze nieuwe religieuze stroming niet langer meer bestempelen als een radicale Joodse sekte. Daarom kwamen de inwoners van de stad met een nieuwe naam, ze werden gekscherend christenen genoemd, vernoemd naar de grondlegger van hun geloof. Maar uiteindelijk zijn gelovigen deze geuzennaam met eer gaan dragen, omdat ze geassocieerd mochten worden met hun Heer Jezus Christus. En dat geldt nog steeds voor ons vandaag, wat een eer dat we deze titel mogen dragen: "ik ben christen en daarmee geef ik aan dat ik volledig hoor bij Jezus!" Dat is je nieuwe identiteit, wie je ten diepste bent. Barnabas kreeg dan wel een mooie naam toebedeeld, maar als je christen genoemd mag worden, dat is de grootste eer!

Wat een bemoediging om dit te mogen weten en het is de Heilige Geest die dat in ons hart verzegelt. Dit is ook precies waar Jezus Zijn discipelen mee bemoedigt in Zijn laatste woorden voor Zijn lijden en sterven in Johannes 14. Hij kondigt aan dat Hij weg zal gaan naar een plek waar zij Hem niet kunnen volgen, maar dat Hij hen niet als wezen achterlaat. Hij belooft hun de Geest van de waarheid te geven en die noemt Hij: de andere Parakleet (vers 16). Dit is een zelfstandig naamwoord, afkomstig van datzelfde werkwoord: *parakaleo*. En in de NBV wordt dat vertaald met 'pleitbezorger', maar andere vertalingen spreken over de andere 'trooster'. Allebei de woorden zijn waar en hier zie je weer die harde en zachte kant, waarheid en liefde. De Geest bemoedigt je door je te troosten en bij te staan, en tegelijkertijd door je wakker te schudden en je te wijzen naar de eerste pleitbezorger die het voor je opneemt. Dat lees je in 1 Johannes 2:1: *Maar mocht een van u zondigen, dan hebben wij een pleitbezorger bij de Vader: Jezus Christus, de rechtvaardige. Hij is het die verzoening brengt voor onze zonden, en niet alleen voor die van ons, maar voor de zonden van de hele wereld.*

Jezus staat niet alleen naast je om te troosten, maar Hij neemt het ook voor je op door als een advocaat voor je te pleiten. En dan kan Hij doen, omdat Hij Zelf de prijs al heeft betaald met Zijn eigen bloed voor elke aanklacht die tegen je wordt opgeworpen. En het is de taak van de andere Pleitbezorger, de Heilige Geest, om jouw ogen te richten op de eerste Pleitbezorger, Jezus, en in te zien hoe groot Zijn liefde is voor jou. Dat is vertroostend en tegelijkertijd confronterend, want zo vaak kunnen we nog in de verleiding trappen dat we ingenomen worden door onze eigen onzekerheden en angsten. We kunnen overweldigd worden door onze eigen tekortkomingen of de teleurstellingen van het leven dat we ons hoofd laten hangen. Dan weten we met ons hoofd wel dat Jezus alles heeft betaald, maar dan ervaren we de liefde van Christus niet meer. Dan is de Geest de ultieme Bemoediger die ons constant wijst op Christus en het Evangelie telkens opnieuw laat landen in ons hart. Hij maakt het Evangelie weer écht, van een concept naar een realiteit. Dat is de kracht van bemoediging van de Heilige Geest! Alleen als we zo vervuld en bemoedigd worden, kunnen wij worden als een Barnabas, als een zoon van de vertroosting. Om zo de mensen om ons heen te bemoedigen met de liefde van Christus ter groei en opbouw van de gemeente.

LIEDEREN

685 – Hosanna

Van slaaf tot Koning – Mozaiek0318

546 – Nabij Gods hoog verheven troon

King of Kings – Hillsong

859 – Nieuwe naam

GESPREKSVRAGEN

Onderstaande gespreksvragen zijn bedoeld als een voorzet voor de kringleider. *Bekijk welke je kunt gebruiken of kunt aanvullen met vragen die specifiek voor jouw kring of groep belangrijk kunnen zijn.*

1. Wissel uit wat jou in de dienst met name aansprak. Welke verandering brengt dit teweeg in jouw eigen geestelijk leven in navolging van Jezus? Denk daarbij ook aan wat jou in de Bijbeltekst en de preek van zondag opviel en aansprak. Als je daarin hebt ervaren dat de Heer tot je sprak, hoe zou je dan Zijn woord aan jou kunnen samenvatten?

2. Neem tijd om elkaar op te bouwen met het getuigenis van wat de Heer de laatste weken in je leven aan het doen is:

- a. in het lezen van de Bijbel (Woord);
- b. in de omgang met Hem in je gebedsleven (Gebed);
- c. in hoe je bidt en je jezelf openstelt naar mensen die Hem nog niet kennen (Zending);
- d. in hoe je bidt voor je mede-geloofsgenoten en hen zoekt te dienen in het geloof (Zorg);
- e. in hoe je tot zegen bent voor je leefomgeving, in de straat en je werk, in je sociale leven (Zegen).

3. Noteer wat jou in de lezing in het bijzonder aansprak of bij jou tot vragen leidt en deel dit met elkaar.

4. Heb jij 'de kracht van bemoediging' ervaren? Waardoor ben en word jij in je geloofsleven bemoedigd? Hoe bemoedig jij anderen?

Waarin vind je de grootste vreugde: bemoedigen of bemoedigd worden? Waarom?

5. Bemoedigen kan naast een zachte ook een harde kant hebben. Soms moet je naast iemand staan om begrip te tonen en op een ander moment moet je tegenover iemand kunnen staan om te confronteren. Dit was wat de bediening van Barnabas inhield. Heb jij mensen in jouw leven die deze balans goed kunnen bewaren? Wanneer ben je een keer bemoedigd door iemand die je heeft geconfronteerd met de waarheid die je misschien in eerste instantie niet wilde horen? Hoe ging dat?

6. De kerk groeit al eeuwenlang en het enige wat daarvoor nodig is, is de Heilige Geest en een groepje mensen. Kun je aangeven hoe je in de praktijk omgaat met de spanning tussen: je willen inzetten en tegelijkertijd toch niet gelijk in 'de actiemodus' treden maar 'aansluiting met de Heilige Geest' zoeken?

7. Barnabas ging op zoek naar Saulus in Tarsus om samen vervolgens een jaar lang met deze gemeente op te trekken en onderricht te geven. Hier zien we dat discipelschap niet een quick fix is, maar een lang proces. Het zendingsbevel van Jezus in Matteüs 28 is niet alleen om mensen te

dopen, maar om hen vervolgens te leren 'onderhouden al wat Ik u bevolen heb'.
Hoe ben jij bemoedigd in het groeien en verdiepen in je geloof? Hoe doe je dat bij anderen?

8. De Heilige Geest wordt door Jezus de 'andere Parakleet' genoemd, wat in de ene vertaling vertaald wordt als 'pleitbezorger' en in andere vertalingen als 'Trooster'. In het Grieks is dit afkomstig van hetzelfde woord als de betekenis van de naam Barnabas: zoon van de vertroosting. Het is de taak van de tweede pleitbezorger om ons te wijzen op het werk van de eerste pleitbezorger, Jezus, die voor ons pleit bij de Vader (1 Johannes 2:1). Hoe merk jij dat je op deze manier bemoedigd wordt door de Parakleet, de Geest van de waarheid? En helpt dat jou om op jouw beurt een bemoediger te zijn voor anderen?

GEBEDSSUGGESTIE

Heer, we danken U voor al de bemoedigingen die U elke dag geeft en die we zo nodig hebben. U vertroost ons en U pleit voor ons bij de Vader als wij gezondigd hebben. Leer ons de noden te zien van onze naasten en om hen te bemoedigen in tijden van verdriet. Niet alleen door dingen voor hen te doen, maar door bij hen te zijn, zoals U bij ons bent. En vergeef ons waar we zelf invullen hoe Uw gemeente zou moeten groeien. Help ons om het van U te verwachten en aan te sluiten bij waar U aan het werk bent. Help ons om elkaar aan te moedigen meer en meer te groeien in een dieper geloof en vertrouwen in U. En help ons om in dat alles de balans tussen liefde én waarheid te bewaren, zoals U ons ook altijd precies geeft wat we nodig hebben. Wat een eer dat we de naam christen mogen dragen, dat de wereld mag weten dat wij bij U horen! Wij prijzen de grote naam van Jezus, amen!

